

Vår referens
Miljöenheten
Samir Moushiy
040/044-25 23 91

Enligt sändlista

Skyddsområde och skyddsföreskrifter den kommunala grundvattentäkten i Västra Alstad, Trelleborgs kommun

BESLUT

Med stöd av 7 kap 21 § miljöbalken (MB) beslutar Länsstyrelsen om att inrätta vattenskyddsområde för grundvattentäkten i Västra Alstad med den omfattning som framgår av bifogad karta.

Med stöd av 7 kap 22 § MB beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna skyddsföreskrifter skall gälla inom vattenskyddsområdet. Länsstyrelsen överlåter åt kommunens nämnd för miljöfrågor att på ansökan av den som berörs av ett beslut enligt skyddsföreskrifterna medge undantag från beslutet. Vidare skall anmälan om en verksamhet eller en åtgärd inom vattenskyddsområdet göras hos den kommunala nämnden.

Vidare beslutas att angivna övergångsbestämmelser i § 2 b och § 2 e i skyddsföreskrifterna skall gälla under föreskriven övergångstid.

Nedan angivna föreskrifter gäller inom det skyddsområde som angivits på upprättad skyddsområdeskarta. Skyddsområdet är indelat i brunnsområde samt inre och yttre skyddszon.

Med hantering avses här nedan en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Huvudman för vattentäkten är Trelleborgs kommun.

§ 1

Inom brunnsområden får endast vattentäktsverksamhet bedrivas.

§ 2

Inom skyddsområdet skall gälla följande:

a) **Nyttjande av brunnsanläggningar**

Inre och yttre skyddszon

Brunnar nedförda i grundvattenförande lager får endast användas för vattentäkt-verksamhet (dricksvattenuttag, grundvattenvärme eller liknande). Brunnar där det är risk för ytvattenedträngning och som inte används skall läggas igen.

b) **Hantering av petroleumprodukter och brandfarliga vätskor**

Inre och yttre skyddszon

Det är förbjudet att hantera petroleumprodukter och brandfarliga vätskor annat än för oljeförsörjning för befintliga byggnader eller för jord- och skogsbruksmaskiner samt för användning i maskiner och fordon. För oljeförsörjning för befintlig bostadsfastighet får dock lagring av eldningsolja ske efter anmälan hos kommunens nämnd för miljöfrågor.

Uppställningsplatsen för förvaringstankar och stationära förbränningsmotorer skall vara hårdgjord så att hela den lagrade volymen vid läckage säkert kan förhindras tränga ner i marken.

För hanteringen skall iakttas vad som gäller enligt Naturvårdsverkets föreskrifter rörande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24).

Övergångsbestämmelser

För befintliga förvaringstankar och stationära förbränningsmotorer börjar föreskrifterna i § 2 b gälla från och med den 30 juni 2008, då det krävs att de erforderliga skyddsanordningarna skall vara installerade.

Vid nyanläggning gäller dock dessa föreskrifter från och med skyddsföreskrifterna träder i kraft.

c) **Jordbruk**

Inre och yttre skyddszon

För jordbruk och djurhållning skall iakttas vad som gäller enligt Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2003:66) om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1999:79) om miljöhänsyn i jordbruket.

d) Skogsbruk

Inre och yttre skyddszon

Det är förbjudet med permanenta upplag av bark och timmer utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

e) Kemiska bekämpningsmedel

Inre och yttre skyddszon

Yrkesmässig användning av kemiska bekämpningsmedel och träskyddsmedel är förbjuden utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av kemiska bekämpningsmedel (SNFS 1997:2).

Övergångsbestämmelser

Tillstånd för yrkesmässig användning av kemiska bekämpningsmedel skall inhämtas hos kommunens nämnd för miljöfrågor med undantag för den växtsäsongen då skyddsföreskrifterna träder i kraft. Tillståndplikt gäller från och med växtsäsongen 2005.

f) Avledning av hushållspillvatten och kommunalt dagvatten samt hantering av avfall

Inre skyddszon

Nyinstallation av infiltrationsanläggningar och anläggningar med utsläpp av avloppsvatten är förbjudet att anlägga.

Avloppsledningar skall vara täta, inspekteras regelbundet och vid behov omedelbart läggas om eller renoveras.

Deponering av avfall är förbjudet.

Yttre skyddszon

Nyinstallation av infiltrationsanläggningar och anläggningar med utsläpp av avloppsvatten är förbjudet att anlägga utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor. I övrigt gäller samma som för inre skyddszon.

g) Miljöfarlig verksamhet

Inre och yttre skyddszon

Nyetablering av miljöfarlig verksamhet är förbjuden utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

h) Väg och järnväg

Inre skyddszon

Upplag eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjudet. Det är förbjudet att använda kemiska bekämpningsmedel vid underhåll av väg och järn-

väg. Deponering av snö är förbjudet. För spridning av vägsalt och dammbindningsmedel krävs tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

Yttre skyddszone

Upplag eller tillverkning av asfalt, oljegrus eller vägsalt är förbjudet utan tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor.

i) Tåktverksamhet och andra schaktningsarbeten

Inre skyddszone

Grus-, sand-, bergtäkter och liknande får inte förekomma. För omfattande schaktnings- och utfyllnadsarbeten, t ex i samband med vägbyggen och djupa grundläggningsarbeten krävs tillstånd av kommunens nämnd för miljöfrågor. Deponering av tillförda massor är förbjudet.

Yttre skyddszone

Grus-, sand-, bergtäkter och liknande skall ske på sådant sätt att förorening av grundvattnet inte sker. För husbehovståkt erfordras tillstånd av Länsstyrelsen. Tillfartsvägar till täkter bör vara avspärrade för allmän trafik. Utbrutna täkter skall snarast återställas med ett skyddande vegetationstäck. Omfattande schaktnings- och utfyllnadsarbeten, t ex i samband med vägbyggen och djupa grundläggningsarbeten skall anmälas hos kommunens nämnd för miljöfrågor. Deponering av avfall är förbjudet.

j) Energianläggningar

Inre skyddszone

Det är förbjudet att anlägga nya markvärmeanläggningar (ytjordvärme, bergvärme och grundvattenvärmesystem med återföring av returvatten).

Yttre skyddszone

Det är förbjudet att anlägga nya markvärmeanläggningar (ytjordvärme, bergvärme och grundvattenvärmesystem med återföring av returvatten) utan tillstånd från kommunens nämnd för miljöfrågor.

k) Transport av farligt gods

Inre och yttre skyddszone

Det är förbjudet att transportera farligt gods annat än på rekommenderad väg för farligt gods. Undantag är transporter till fastigheter inom skyddszone.

§ 3 Allmänna upplysningar

Påföljd

Överträdelse av skyddsbestämmelserna kan medföra ansvar enligt 29 kap 8 § MB.

Hänsynsregler

I 2 kap miljöbalken finns de allmänna hänsynsreglerna som bl. a. innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet. Dessutom skall en verksamhetsutövare utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidta sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldiga att skaffa sig tillräcklig kunskap och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

Beredskap

En beredskapsplan för sanering vid akut föroreningsrisk bör upprättas av vattentäktens huvudman senast två år efter det att dessa föreskrifter fastställts.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening skall omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet, vilket framgår av 38-39 §§ räddningstjänstlagen och 70 § räddningstjänstförordningen. Anmälan skall göras till den kommunala räddningstjänsten, telefonnummer 112, samt vattentäktens huvudman.

Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m. regleras i 31 kap 4 § MB. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Ersättning utgår dock inte för den "förlust" som beror på att förväntningar om ändring i markens användningssätt inte kan infrias på grund av skydds föreskrift.

Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för vattenskyddsområdet enligt miljöbalken och förordningen (1998:900) om tillsyn enligt miljöbalken. Kommunen kan emellertid begära hos Länsstyrelsen om att överta tillsynen.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställs efter beslutsdatum och som på något vis ändrar skyldigheterna inom här aktuella skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Uppsättning av skyltar

För uppsättande av skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde, inom ett avstånd av 50 m från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen länsstyrelsens tillstånd. Inom vägområdet krävs tillstånd av vägghållningsmyndighet enligt 43 § väglagen. Det är utöver detta lämpligt att huvudmannen regelbundet informerar fastighetsägare och brukare inom skyddsområdet om här meddelade föreskrifter.

Övrig lagstiftning

Utöver tillstånd eller dispens enligt föreskrifterna i detta beslut kan det krävas prövning enligt annan lagstiftning. Bestämmelser av särskild betydelse kommenteras här nedan.

Spridning av kemiska bekämpningsmedel

I Naturvårdsverkets författningssamling, NFS 1997:2 (14 §) finns föreskrifter om användningen av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde. Bestämmelsen innebär att den som yrkesmässigt vill använda bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde måste ansöka om tillstånd för detta hos kommunens miljönämnd. Nämnden skall sedan utifrån erforderligt beslutsunderlag avgöra om tillstånd kan medges eller inte och om tillstånd ges också meddela villkor för tillståndet.

Hantering av brandfarliga vätskor

I Naturvårdsverkets ”föreskrifter och allmänna råd”, 2003:24, om skydd mot mark- och vattenföroreningar vid lagring av brandfarliga vätskor, ställs särskilda krav inom vattenskyddsområde. Det innebär bl. a. att ytor, på vilka brandfarliga vätskor hanteras, skall utformas på ett sådant sätt att spill och läckage kan insamlas och omhändertas. Vidare skall informationsskylt om att tanken står i ett vattenskyddsområde vara uppsatt vid påfyllningsrör för tank inom vattenskyddsområde. Cistern eller lösa behållare för en sammanlagd lagrad volym som är större än 250 liter skall ha sekundärt skydd. Detta gäller dock inte cistern

som är belägen i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt.

Transport av farligt gods

Länsstyrelsen har i särskilt beslut rekommenderat vissa vägar för transport av farligt gods i länet. I berört skyddsområde är väg 101 en rekommenderad väg för transporter med farligt gods.

Dispensmöjligheter

Om särskilda skäl föreligger kan kommunen medge dispens från ovan meddelade föreskrifter enligt 7 kap 22 § MB. Kommunen medger dispens efter att ha hört berörda kommunala myndigheter. I samband med en sådan prövning kan kommunen föreskriva de särskilda villkor, som anses erforderliga för att undvika vattenförorening (16 kap 2 § MB). Dispens får, enligt 7 kap 26 § MB, meddelas endast om det är förenligt med föreskrifternas syfte.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Trelleborgs kommun har i en skrivelse till Länsstyrelsen den 2 januari 2002 anhållit om fastställelse av skyddsområde med skyddsföreskrifter för kommunens grundvattentäkt i Västra Alstad i Trelleborgs kommun.

Fastighetsägare inom det föreslagna skyddsområdet gavs under sommaren 2002 möjlighet att yttra sig över förslag till skyddsområdet och skyddsföreskrifter. Yttrandena har i huvudsak tagit upp frågor angående ändring av skyddsområdesgränsen och ersättningsanspråk för försvårad brukning och ändring av oljetankar.

Skyddsområdet i Västra Alstad baseras på "Förslag till skyddsplan för grundvattentäkt" upprättad den 31 januari 1992 av VBB Viak AB. Förslaget har senast reviderats i "Förslag till skyddsplan för grundvattentäkt" upprättad den 6 december 2001 av VBB Viak AB.

Trelleborgs kommun har tagit del av inkomna yttranden och i viss mån reviderat skyddsområdets omfattning samt lämnat förslag på ändringar i skyddsföreskrifterna. Länsstyrelsen har i samråd med Trelleborgs kommun gjort ändringar och tillägg i skyddsföreskrifterna. Utförda ändringar berör framför allt uppdelningen av skyddsföreskrifterna där den nya indelningen är utformad så att dubbelreglering undviks. Bland annat har hantering av kemiska

bekämpningsmedel brutits ut ur föreskrifterna om jordbruk. Härutöver har begreppet industriell verksamhet ersatts med miljöförlig verksamhet.

För föreskrifter om hantering av petroleumprodukter och hantering av kemiska bekämpningsmedel har övergångsbestämmelser tillkommit för att successivt skärpa vattenskyddet.

Avsnittet med allmänna upplysningar har utökats avsevärt för att förtydliga syftet med skyddsområdet, föreskrifterna och vilka rättigheter och skyldigheter olika intressenter har i området.

Vidare har ändringar av språket och ordval skett i föreskrifterna, vilka också omskrivits till att ha en utformning av vilka verksamheter och åtgärder som är förbjudna med dispensmöjlighet enligt 7 kap 22 § MB samt vilka verksamheter och åtgärder som kräver tillstånd alternativt anmälan.

ALLMÄNT OM VATTENTÄKTEN

Vattentäkten omfattar två produktionsbrunnar knutna till vattenverket i Västra Alstad. Produktionsbrunnarna utfördes år 1966 respektive 1974. De är nedförda ca 50 m varav drygt 20 m i kalkstenen. Det totala vattenuttaget uppgick år 2000 i medeltal till drygt 170 m³/d. Nybildningen av grundvattenmagasinet i berggrunden sker genom vertikal infiltration av grundvatten från jordlagren. Störst infiltration och relativt sett snabbast nedåtriktad transport bedöms generellt föreligga i brunnarnas närområde.

Gränsen för yttre skyddszon innefattar i stora drag gränsen för vattentäktens praktiska influensområde, vilket definieras som området inom vilket avsänkningen överstiger 0,5 m vid fullt uttag i samtliga produktionsbrunnar. Gränsen för inre skyddszon löper i samtliga fall vid eller utanför ett cirkulärt område runt brunnen. Utbredningen för föreslagna skyddszoner framgår av bifogad översiktskarta.

SKÄL FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Grundvatten av god kvalitet är ett av femton nationella miljömål som Riksdagen har lagt fram. Grundvattnet skall ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.

Miljömålet innebär att grundvattnets kvalitet inte får påverkas negativt av mänskliga aktiviteter som markanvändning, uttag av naturgrus, tillförsel av föroreningar m.m. samt att förbrukning eller annan mänsklig påverkan inte sänker grundvattennivån så att tillgång och kvalitet äventyras. Ett delmål är att grundvattenförande formationer av vikt för nuvarande och framtida vattenförsörjning skall ha ett långsiktigt skydd mot exploatering som begränsar användningen av vattnet.

I dagsläget finns varken skyddsområde eller skyddsföreskrifter för grundvattentillgången. Då vattentillgången inom begärt vattenskyddsområde utnyttjas för och även fortsättningsvis kommer att utnyttjas som vattentäkt finner Länsstyrelsen skäl för att jämlikt 7 kap 21 § MB besluta om vattenskyddsområde av begärd omfattning. Länsstyrelsen bedömer vidare att i beslutet angivna skyddsföreskrifter krävs för skyddet av vattentillgången.

Skyddsföreskrifterna är även ett underlag för kommunens tillsyn och skydd av vattentillgången och de riktar sig till alla som inom skyddsområdet bedriver verksamhet. Utsträckningen av skyddsområdet för vattentäkten redovisas på bifogad översiktskarta. Skyddsområdet består av brunnsområden, inre skyddszon och en yttre skyddszon.

Länsstyrelsens beslut gäller enligt 7 kap 22 § MB omedelbart även om det överklagas. Detta beslut kungörs, dels genom Länsstyrelsens försorg i ortstidningar i Trelleborgs kommun, dels i länets författningssamling. Kostnader för kungörandet betalas av sökande. Delgivning anses ha skett genom annons i ortspressen.

Skyddsföreskrifterna riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången. Om en fastighetsägare anser att föreskrifterna avsevärt försvårar pågående markanvändning kan krav om ersättning framföras. Talan om ersättning avgörs i första hand vid direkta förhandlingar med vattentäktens huvudman och i andra hand i miljödomstolen, på sätt som framgår av 31 kap MB.

Handlingarna i ärendet finns tillgängliga vid Länsstyrelsens miljöenhet, Kungsgatan 13 i Malmö och hos Trelleborgs kommun, Algatan 13 i Trelleborg.

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, se bilaga.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har medverkat Mats Åkesson, Katinka Hessel Tjell och Samir Moushiy föredragande samt Magnus Berg, beslutande, samtliga naturresursfunktionen.

Magnus Berg

Samir Moushiy

Bilagor:

Översiktskarta

Hur man överklagar till regeringen

Beslut om Kungörelsedelgivning

Förteckning över lagfarna ägare/tomträttshavare (Akten)

Sändlista:

Tekniska kontoret, Trelleborgs kommun, Rådhuset, 231 83 TRELLEBORG

Miljönämnden, Trelleborgs kommun, 231 83 TRELLEBORG

Trelleborgs kommun, 231 83 TRELLEBORG

Naturvårdsverket, Vattenskydds enheten, Blekholmsterrassen 36, 106 48 STOCKHOLM

SGU, Box 670, 751 28 UPPSALA

Lantmäterimyndigheten, Box 302, 291 23 KRISTIANSTAD

Vägverket, Region Skåne, Box 543, 291 25 KRISTIANSTAD

Banverket, Södra Regionen, Box 336, 201 23 MALMÖ

Boverket, Box 534, 371 23 KARLSKRONA

Skogsvårdsstyrelsen Södra Götaland, Box 234, 291 23 KRISTIANSTAD

LRF:s kommungrupp, Att: Rempe Olof, Gyllegård, 231 91 TRELLEBORG

Miljöenheten (Vattengruppen, Distriktgruppen)

Lantbruksenheten

Planfunktionen

GIS

Akten/Pärmen